

**VERSLAG van de vergadering van de Statencommissie Wonen, Maatschappij en Cultuur van 28 maart 2011 in het Provinciehuis van Utrecht**

Aanwezig:

Drs. B. Nugteren (voorzitter), mw. M. Haak-Griffioen (gedeputeerde), mw. A.H. Raven BA (gedeputeerde), mw.dr. F.M. Alsem (VVD), mw. A.C. Boelhouwer (GroenLinks), mw. E.J. Broere (PVV), mr. J.M. Buiting, arts (CDA), mw. Y. Claus (SP), J.M. Gadellaa (50PLUS), mw.dr. S.N. van de Gein (SP), drs. J.G. van Hal Scheffer (PVV), ing. E.P.G. van Hees (PVV), mw. H.J. Keller (PvdD), ing. D. Kilic (PvdA), A.H.L. Kocken (VVD), mw.dr. M.W.J. Maasdam-Hoevers (CDA), J. Marchal (SGP), ir. J.P.M. Peters (D66), A.J. Schaddelee (ChristenUnie), mw.dr. J.C.M. Versteeg (D66), mw. Msc. P.J. van Viegen (PvdA) en Z.el Yassini (VVD);

Met kennisgeving afwezig: drs. W.M. de Jong (gedeputeerde);

Van ambtelijke zijde aanwezig: drs. H. Schoen (adjunct-griffier) en mw. G. van Weerd (verslag).

---

## **1. Opening**

De voorzitter, de heer Nugteren, opent de eerste vergadering van de commissie WMC in de nieuwe samenstelling en heet de aanwezigen welkom.

Met kennisgeving afwezig is gedeputeerde De Jong.

## **2. Mededelingen en ingekomen stukken**

### **2.1 *Memo gedeputeerde mw. Haak-Griffioen beantwoording vragen met betrekking tot CJG uit commissie 29 november 2010 (WMC23)***

Mevrouw Versteeg begrijpt uit de antwoorden dat de medewerkers van het CJG Amersfoort slechts 20% van hun tijd daadwerkelijk contact hebben met ouders en kinderen. Dat is een laag percentage. Het CJG moet ondersteunen bij opvoeden en opgroeien; vooral de informatie en adviestaak is van groot belang. In het memo wordt tevens aangegeven dat de gemeenteraad van Amersfoort heeft gevraagd de gegevens van de back office mee te tellen. D66 heeft daar moeite mee omdat daarmee het CJG het doel voorbij zal schieten. Opvoeden en advies is de front office van het CJG. Het lijkt er nu op dat er creatief wordt gerekend om aan een hoger percentage te komen wat betreft contacten met ouders en kinderen. D66 staat op het standpunt dat, wanneer het CJG doet wat het moet doen, dus veel informatie en advies verstrekken, daarmee wordt voorkomen dat kinderen in aanraking komen met professionals in het zorgverleningcircuit.

Mevrouw Alsem sluit zich aan bij de vraag van D66.

Mevrouw Haak antwoordt dat het CJG niet alleen een fysiek gebouw is maar ook het samenwerkingsverband wat betreft jeugdhulpverlening. Het komt voor dat gemeenten in het samenwerkingsproces, wat betreft de vorming van een CJG, pas in laatste instantie het gebouw met daarop het bordje CJG openen. Het gaat erom dat kinderen en ouders benaderd kunnen worden en snel van goede adviezen kunnen worden voorzien. De gemeente Amersfoort is van mening dat, waar het gebouw van het CJG ook wordt gepositioneerd, er altijd mensen zullen zijn die daar niet komen. De doelgroep komt daarentegen wel langs bij scholen, bij het maatschappelijk werk, bij de GGD's e.a. Door het goed organiseren van het samenwerkingsverband kan de doelgroep laagdrempelig en dicht bij huis toegang krijgen tot het CJG. Amersfoort vindt het gebouw van het CJG niet het meest van belang. De keuze van

de gemeente Amersfoort ziet er wel anders uit dan elders, maar blijkt wel heel effectief te zijn.

Mevrouw Alsem wil graag op de CJG's terugkomen wanneer de jeugdzorg in een volgende commissievergadering geagendeerd wordt.

De voorzitter zegt dit toe.

## **2.2 *Sportservice: sport en bewegen in breed provinciaal perspectief (WMC27)***

De heer Marchal laat weten dat deze notitie goede elementen bevat voor wat betreft gezondheid, bescheiden recreatie, wandelen, fietsen e.d. Voorts constateert hij dat er een brug wordt gelegd naar topsport en het Olympisch plan. Deze link is voor de SGP een brug te ver. De vraag is of P.S. en G.S. reeds hebben ingezet op topsport of legt Sportservice Midden Nederland woorden in de mond van de provincie?

Mevrouw Raven verwijst naar het zwarte kader uit de nota, waarin enkele onderwerpen worden genoemd die o.a. voortkomen uit de nota Sportbeleid die destijds door P.S. is vastgesteld. Wat betreft de topsport zet de provincie in op de regionale talentencentra. Geconstateerd werd dat kinderen op steeds jongere leeftijd voor topsport worden gescout. Het is niet goed dat jonge kinderen uit hun eigen omgeving worden gehaald om ver weg trainingen te volgen. In samenwerking met de VSU heeft de provincie een drietal sporten geselecteerd voor ondersteuning van drie regionale talentencentra: waterpolo, tafeltennis en korfbal. Daardoor kunnen jonge kinderen dichtbij huis hun talenten verder ontwikkelen. Daarnaast wordt per keer bekeken of de provincie wil bijdragen aan topsportevenementen, bv. de Jaarbeursmarathon, de Giro d'Italia, de ronde van Midden Nederland.

## **2.3 *Memo gedeputeerde mw. Raven beleidsverkenning cultuur (WMC28)***

De heer Marchal stelt voor dit memo voor de volgende vergadering te agenderen. In het memo wordt aangegeven dat er in de aanloop van de nieuwe Cultuurnota 2013-2016 eerst met de stakeholders moet worden gesproken. Hij wijst erop dat P.S. ook één van de stakeholders is. De SGP vindt het verstandig dat deze nota met voorrang door P.S. wordt doorgenomen. De nota bevat inhoudelijke besprekingspunten die helder moeten zijn voordat de provincie met andere stakeholders in gesprek gaat.

Mevrouw Raven antwoordt dat de Cultuurnota 2008-2012 eind 2007 is vastgesteld voor de duur van 4 jaar en parallel loopt met de periode van het rijk. Afgesproken is dat de nota na twee jaar zou worden geëvalueerd. Dat is eind 2010 gebeurd en op basis van die evaluatie zal er aan bepaalde accenten aandacht worden besteed. Voorafgaand aan de nieuwe nota zal er eerst een beleidsverkenning worden gedaan. Uiteraard behoren P.S. bij de stakeholders en zullen zij daarbij betrokken worden.

De voorzitter zegt toe dat de bespreking van de beleidsverkenning cultuur in de vergaderplanning WMC zal worden opgenomen.

De heer Kilic heeft nog wat technische vragen over dit inhoudelijke stuk. De PvdA zal de vragen schriftelijk indienen. Hij wacht verder de bespreking van dit onderwerp in commissieverband af.

## **2.4 *Wachlijsten jeugdzorg (WMC29)***

Mevrouw V.d. Gein licht toe dat de SP-fractie zich grote zorgen maakt over de toenemende wachtlijsten in de jeugdzorg. Uit het overzicht van januari 2011 bleek eveneens dat de wachtlijsten waren gestegen. De stijging lijkt niet incidenteel maar structureel van aard te zijn. Zij vraagt naar de huidige stand van zaken wachtlijsten en welke maatregelen er genomen kunnen worden om dit structurele probleem aan te pakken.

Mevrouw Alsem vindt de wachtlijsten eveneens zorgwekkend.

In de notitie wordt aangegeven dat BJU in 2011 gaat starten met de uitvoering van het projectplan "Ontbureaucratisering indicatiestelling". De vraag is of BJU daarmee pas in 2011 start, immers, dat plan bestaat al veel langer.

De wachtlijsten bij de jeugdzorginstellingen zijn erg hoog en benaderen het niveau van 2009. Aangegeven wordt dat BJU en de jeugdzorgaanbieders de opdracht hebben gekregen om nader onderzoek te doen naar de verklarende factoren achter de wachtlijsten. Mevrouw Alsem is van mening dat de tijd voor verklarende factoren achter ons ligt.

Zij vraagt het volgende:

- Is er een opdracht gegeven voor een aanpak, met name voor de ombouw van residentiële zorg naar ambulante zorg, om de druk op de wachtlijsten te verlichten?
- Hoe probeert de provincie de druk op de jeugdzorgaanbieders op te voeren om tot de gewenste veranderingen te komen?

De heer Van Hal Scheffer laat weten erg geschrokken te zijn van het feit dat de netto wachtlijst op het zelfde niveau is als twee jaar geleden. De PVV vraagt naar het plan van aanpak van de instellingen om dat probleem op korte termijn op te lossen

De heer Marchal komt terug op de zinsnede aangaande de verklarende factoren:

- Heeft de provincie inmiddels een vermoeden wat die verklarende factoren inhouden?
- Wanneer kan de commissie die verklarende factoren tegemoet zien?
- Moeten de verklarende factoren geen onderdeel zijn van de kwartaalrapportages? De SGP vindt dat die factoren in de volgende rapportage moeten worden meegenomen.

De heer Buiting vraagt of de wachtlijsten worden veroorzaakt door capaciteitsproblemen of juist door nieuwe factoren. Hij vraagt of dat nader geanalyseerd kan worden. Een heel breed analytisch onderzoek naar reeds bekende oorzaken is wat hem betreft niet nodig.

Mevrouw Versteeg komt terug op de vraag van mevrouw Alsem over de ontbureaucratisering van BJU. Heeft dat te maken met het feit dat het rijk van oordeel is dat de indicatiestelling niet thuishoort bij de licht ambulante zorg? Voorts memoreert zij dat D66 de gedeputeerde in januari heeft gevraagd contact op te nemen met bestuur en directie van BJU, naar aanleiding van het gesprek dat D66 heeft gehad met de OR van BJU, waaruit veel zorgen naar voren kwamen. De OR gaf toen aan dat de maatregelen, om de financiële problemen in BJU terug te dringen, een tijdelijk hogere werkdruk zou geven wat betreft het aantal kinderen dat de voogden onder hun hoede kregen. Gebleken is dat de tijdelijke maatregelen niet tijdelijk zijn maar doorlopen door het jaar 2011. Door de hoge werkdruk neemt het ziekteverzuim toe. D66 vraagt of de gedeputeerde inmiddels met de bestuurders van BJU heeft gesproken; hoe worden de zorgelijke signalen van de OR opgepakt?

Mevrouw Van Viegen sluit zich grotendeels aan bij de vragen van de vorige sprekers. Ook zij is benieuwd of er al zicht is op de verklarende factoren. Een netto wachtlijst van 122 kinderen is voor de PvdA onacceptabel. Zij roept de gedeputeerde op direct actie te ondernemen.

Mevrouw Haak geeft aan dat zij de bedoeling had over dit onderwerp een mededeling te doen. In het kader van agendapunt 2.4 zal zij nu een en ander nader toelichten. De zorgpunten, genoemd door de OR, hebben vooral betrekking op de jeugdbescherming. Er is daarover een landelijke discussie gaande en in Amersfoort zijn protestacties gehouden over

de Deltamethode en de caseload van 15 kinderen per voogd. Het ministerie van Justitie hanteert normprijzen waardoor de caseload van alle Bureaus Jeugdzorg in Nederland niet kan worden gehaald. Het ministerie wil nu gaan onderzoeken of er daadwerkelijk meer geld beschikbaar moet worden gesteld, terwijl het veld daarvan overtuigd is. De schaarse financiële middelen geven een enorme druk op de jeugdbescherming.

De OR van BJU stemde destijds in met een tijdelijk hogere caseload. Echter, de situatie is sindsdien niet veranderd. De OR verwijst naar de CAO waarin melding wordt gemaakt van een caseload van 15 kinderen en wil verdere discussie daarover stoppen. Nu staat BJU als het ware met de rug tegen de muur. Er is niet meer budget van het ministerie beschikbaar en het geld mag niet onderling tussen toegang en jeugdbescherming worden uitgewisseld. Er is een financieel tekort en de provincies hebben gesteld dat zij dat niet gaan bijpassen. BJU heeft zijn huishoudboekje inmiddels op orde, maar nadrukkelijk stelt mevrouw Haak dat het daar geen vetpot is, verre van dat. Er is grote behoefte aan extra middelen om de benodigde veranderingen, die in BJU nodig zijn ook met het oog op de transitie, te kunnen doorvoeren. Bij BJU is er dan ook sprake van een behoorlijk probleem.

Mevrouw Haak heeft geen op- en aanmerkingen op het functioneren van BJU maar constateert wel dat het voor BJU erg moeilijk is om de wachtlijsten goed te gaan bestrijden. Zij memoreert dat er binnenkort een werkbezoek aan BJU zal worden gebracht. O.a. zal gesproken worden met de nieuwe directeur/bestuurder van BJU. In dat kader is het goed door te spreken over het begrip wachtlijst en de verschillende oorzaken daarvan. Zij zegt tevens toe dat de commissie in mei van haar een notitie over de gesignaleerde problematiek zal ontvangen. Zij spreekt de nieuwe directeur van BJU a.s. woensdag over dit onderwerp, over de problemen met de OR en over mogelijke oplossingen.

Nadrukkelijk stelt mevrouw Haak dat er niet veel oplossingen voorhanden zijn. De reorganisatie is complex; de organisatie moet veel platter worden waardoor een aantal managers gaat verdwijnen.

Haar voorstel is tijdens het werkbezoek op deze kwestie terug te komen, aan de hand van een notitie, in aanwezigheid van de nieuwe directeur van BJU.

Mevrouw Haak beaamt dat ook de wachtlijsten bij de zorgaanbieders oplopen. Dat is nieuw en om die reden wordt de oorzaak daarvan geïnventariseerd.

Het college van G.S. is eveneens van oordeel dat er bij BJU een zorgelijke situatie ontstaat. Nader onderzoek is gerechtvaardigd en in mei zal daarvoor een verklaring volgen.

Mevrouw Versteeg hoopt dat de wachtlijstproblemen zeer hoog op de prioriteitenlijst van de gedeputeerde staan. Al in januari liet de OR weten dat het water hen tot de lippen stond. Wat D66 betreft moet niet tot de maand mei worden gewacht. Op kortere termijn moet met BJU worden overlegd hoe de problemen kunnen worden gemanaged.

Mevrouw Alsem komt terug op de Deltamethode en de verhoging van de caseload. Zij begrijpt van de gedeputeerde dat de directie met de rug tegen de muur staat en dat het rijk en de provincie geen sturingsinstrumenten heeft. Dat alles klinkt als een patstelling. Zij vraagt of het Woordvoerdersoverleg jeugdzorg, in de periode tussen nu en de maand mei, van tussentijdse informatie kan worden voorzien. Daardoor is versnelling mogelijk, juist omdat de problemen zo groot zijn.

De voorzitter gaat ervan uit dat er in april een Woordvoerdersoverleg jeugdzorg kan plaatsvinden.

De heer Van Hal Scheffer kan zich niet voorstellen dat P.S. het management moeten gaan voeren over BJU. Hij schrikt ervan dat er binnen het bureau kennelijk geen oplossing

voorhanden is, gelet op het feit dat de problematiek al jaren oud is, onder de knie leek te zijn maar naar nu blijkt is dat toch niet het geval. Meer geld erbij is niet altijd de juiste oplossing gebleken. In deze discussie wordt gesproken over BJU, over de directie en over de OR die de belangen behartigt van de werknemers. Echter, hij hoort niemand over het kind praten.

Mevrouw Versteeg wijst op de taak van P.S. nl. het controleren van het bestuur. De provincie moet er op toezien dat het wettelijk recht op jeugdzorg gegarandeerd wordt. Er moet voldoende aanbod zijn. Zorgwekkend oplopende wachtlijsten en een te laag tempo van de bestuurder om dat op te lossen, maken het de plicht van P.S. G.S. daar op te wijzen. Dat heeft niets te maken met het overnemen van het management van BJU. P.S. willen op de hoogte worden gehouden van de maatregelen van het bestuur om hier aan te werken. Uiteraard gebeurt dit alles omdat het om het kind gaat.

De heer Van Hal Scheffer constateert dat mevrouw Versteeg in feite hetzelfde zegt als hij.

De heer Schaddelee begrijpt dat er incidentele financiële nood is bij BJU als gevolg van een reorganisatie. Hij vraagt of de hoogte van die financiële nood in beeld gebracht kan worden en of daar iets aan gedaan kan worden. Het kan toch niet de bedoeling zijn dat kinderen de dupe worden van een reorganisatie.

Mevrouw Haak zegt toe dat de vraag van de ChristenUnie zal worden meegenomen in de rapportage die momenteel wordt voorbereid.

Om ieder misverstand te voorkomen stelt zij het volgende. Het probleem met de OR hoort thuis bij de directeur van BJU. Echter, de directeur kan geen ijzer met handen breken. De problemen zijn puur te wijten aan de onvoldoende middelen die beschikbaar worden gesteld door het ministerie van Justitie voor jeugdbescherming. De provincies zijn dienaangaande een tussenloket; een en ander heeft niets te maken met de verantwoordelijkheden van de provincie voor de toegang van de jeugdzorg. In ieder BJZ in Nederland doen zich grote financiële problemen voor omdat het ministerie van Justitie te lage normbedragen hanteert voor jeugdbescherming. De provincies kunnen die tekorten niet bijpassen.

Mevrouw Versteeg vindt het niet terecht alle Bureaus Jeugdzorg over één kam te scheren. Zij meent dat een BJZ in Zuid-Holland onlangs de wachtlijsten heeft weten weg te werken. Overigens weet ook D66 dat alleen geld niet de oplossing is voor de problemen.

De voorzitter zal nagaan of er in april een Woordvoerdersoverleg jeugdzorg kan plaatsvinden, conform de wens van deze commissie, in aanwezigheid van de gedeputeerde en de nieuwe directeur van BJU. Mogelijk dat er dan ook meer cijfermateriaal beschikbaar is.

#### Nagekomen:

Notitie d.d. 28 maart naar aanleiding van commissievraag stand van zaken financiën UJC

#### ***Mededeling van mevrouw Raven***

Mevrouw Raven memoreert dat de commissie WMC de beleidsverkenning Cultuur heeft ontvangen. In het bijgaande memo wordt melding gemaakt van een onderzoek naar de culturele positie van de provincie Utrecht. De resultaten zijn vandaag beschikbaar gekomen en de rapportage wordt aan de commissie WMC uitgereikt. Een en ander heeft betrekking op de economische positie en het woonklimaat van de provincie Utrecht in relatie tot het culturele aanbod van de steden Utrecht en Amersfoort en de regio.

#### **4. Rondvraag**

De heer Marchal verwijst naar de procedure inzake de rondvraag waarover hij onlangs een notitie heeft ontvangen. Vragen heeft hij over de Classico d'Italia op zondag 8 mei. Hij vraagt of hij eerst schriftelijke vragen bij de griffie moet indienen; kan daar vervolgens in commissieverband inhoudelijk over worden gesproken?

De voorzitter verwijst naar artikel 47 dat ieder statenlid de mogelijkheid biedt vragen te stellen over welk onderwerp dan ook. Hij begrijpt dat de heer Marchal een inhoudelijk punt met subvragen aan de orde wil stellen. De gedeputeerde is daar nu niet op voorbereid. Het stellen van schriftelijke vragen geeft de meeste garantie op een snel antwoord.

De heer Marchal zegt toe dat hij over zijn vraag eerst contact zal opnemen met de griffie.

#### **5. Termijnagenda**

De voorzitter vraagt aandacht voor de werkbezoeken inzake jeugdzorg op 6 juni en cultuur op 23 mei a.s.

De toezegging van gedeputeerde Raven om nadere gegevens te verstrekken over de Pyramide van Austerlitz is afgehandeld, gelet op de jaaragenda Pyramide van Austerlitz en de openingstijden die zojuist zijn uitgedeeld. Eventuele vragen daarover kunnen aan de griffie worden doorgegeven.

Mevrouw Raven komt terug op de eerdere toezegging na te zullen gaan of het sluiten van sportconvenanten met gemeenten meerwaarde zou opleveren. Het gaat inmiddels niet meer zozeer om convenanten tussen gemeenten en de provincie. De provincie neemt in deze de rol van regisseur op zich omdat er een gezamenlijk initiatief is van het NIGZ, de GGD Midden Nederland en Sportservice Midden Nederland. Zij hebben hun krachten gebundeld om meer te bereiken waar het gaat om Actief gezond zijn in de provincie Utrecht. Vanuit verschillende beleidsterreinen als sport, lokaal gezondheidsbeleid, WMO, onderwijs, ruimtelijke ordening, sociale zaken, economische zaken en verkeer willen partijen integraal aan de slag om een gezonde leefstijl te stimuleren. De provincie treedt op als regisseur en brengt partijen bij elkaar. Tevens gaat de provincie na of er bij gemeenten draagvlak is voor dit initiatief.

Hiermee is de desbetreffende toezegging op de termijnagenda afgehandeld.

#### **6. Statenbrief beleidsverkenning vergrijzing**

De voorzitter stelt voor deze statenbrief oriënterend te bespreken, met name het drietal vragen dat in de oplegnotitie wordt gesteld.

De heer Schaddelee vindt het een goede zaak dat er nu een notitie over vergrijzing voor ligt.

Vergrijzing is een stuk bewustwording en moet proactief en integraal worden opgepakt. Vergrijzing is niet zozeer een bedreiging of een kans, maar vooral een gegeven en moet in al het provinciale beleid worden meegenomen. De heer Schaddelee legt vervolgens de volgende vragen voor:

- Welke inzichten in demografische ontwikkelingen worden nu nog gemist of worden nu nog niet meegenomen?
- Op pag. 4 wordt melding gemaakt van kleine kernen. Dat schijnen ideale vestigingsplaatsen voor senioren te zijn. Hoe verhoudt zich dat tot de wens om kleine kernen vitaal te houden? Hoe voorkomt de provincie dat kleine kernen senioreneldorado's worden?
- Op pag. 8 en 9 lijkt de laatste stand van zaken ten aanzien van de gemeentelijke herindeling voor Abcoude, Breukelen en Maarssen nog niet verwerkt te zijn.
- Op pag. 13, arbeidsmarkt, wordt opgemerkt dat 1 op de 4 mensen 65 plus is. Bij ongewijzigd beleid zal die verhouding 1 : 2 worden. Hij vraagt welke beleidswijzigingen er op dat punt van G.S. mogen worden verwacht.

- Op pag. 12, woningmarkt, wordt een citaat aangehaald van de heer Hooimeijer, nl. dat ouderen een ruimere woningbehoefte hebben. Hij vraagt dienaangaande om een nadere toelichting. Hij kan zich voorstellen dat juist jongeren behoefte hebben aan meer ruimte dan een driekamerappartement. Iedereen wil natuurlijk een villa met voor- en achtertuin. De vraag is alleen hoe realistisch dat is.
- Spreker krijgt de indruk dat de vergrijzing in de provincie Utrecht nogal mee lijkt te vallen. Hij vraagt of dat beeld klopt. Zo ja, dan is zijn vraag of het wel nodig is daar zwaar op in te zetten. Is het in de provincie Utrecht bv. minder urgent dan in de noordelijke provincies?
- Hij roept het college op deze verkenning te delen met gemeenten; uiteindelijk moeten gemeenten de handschoen wat betreft vergrijzing oppakken en ermee aan de slag gaan.

De heer Buiting vindt het een goede zaak dat de vergrijzing in dit rapport integraal wordt benaderd en dat de provinciale rol genuanceerd wordt weergegeven. Het is goed om duidelijk af te bakenen wat het provinciaal beleid vermag, ook gelet op de kerntakendiscussie.

Naar aanleiding van paragraaf 6.4 vraagt hij of er al aanwijzingen zijn of bepaalde Europese fondsen voor de provincie Utrecht aantrekkelijk kunnen zijn. Voorts wordt aangegeven dat kansrijke samenwerking moet worden gefaciliteerd. Dat spreekt hem wel aan maar de vraag is hoe de provincie dat moet oppakken in het licht van de kerntakendiscussie.

Mevrouw Alsem stelt de rol van de provincie aan de orde in relatie tot het thema vergrijzing. Dienaangaande moeten keuzes worden gemaakt, ook in het licht van de kerntakendiscussie. Gelet op het feit dat er coalitieonderhandelingen gaande zijn over de vorming van een nieuw college, stelt zij voor voorliggend stuk vooralsnog ter kennisgeving aan te nemen. Het maken van keuzes in relatie tot de rol van de provincie moet naar het oordeel van de VVD worden uitgesteld totdat er een nieuw college is gevormd.

De heer Marchal laat weten dat de SGP met de drie vragen uit de nota kan instemmen. De verdere concrete uitwerking wordt met belangstelling tegemoet gezien. Voorts merkt hij het volgende op:

- Het is lastig om te praten over beleidsplannen richting het jaar 2040. Dikwijls wordt men gaandeweg door de realiteit ingehaald.
- Zijn vraag is of de provincie op dit vlak het wiel zelf gaat uitvinden of is samenwerking met andere provincies denkbaar zodat er een win-win situatie gaat ontstaan?
- Het concrete ouderenbeleid komt in de gemeenten tot stand. Zijn vraag is of gemeenten nadrukkelijk bij voorliggende visie over vergrijzing worden betrokken. Zo leest hij op pag. 20 dat gemeenten de gevolgen van de vergrijzing onvoldoende in beeld hebben. Het lijkt hem belangrijk dat de gemeenten dienaangaande door de provincie op sleeptouw worden genomen.
- Tussen de regels komt het zorgement naar voren maar het wordt niet expliciet benoemd. De SGP pleit ervoor het zorgaspect bij de verdere uitwerking van vergrijzing ter hand te nemen, bv. mantelzorg, de wozoco's, vergrijzing versus leefbaarheid kleine kernen en de zorg in het buitengebied.

De SGP is enigszins een ouderenpartij. Jongeren krijgen heel veel aandacht. Het is een goede zaak dat er nu ook aandacht aan de ouderen wordt geschonken.

Mevrouw V.d. Gein complimenteert de opstellers van het stuk over de brede benadering van het onderwerp vergrijzing. Ook de SP stemt in met de drie vragen uit voorliggend stuk. Vergrijzing wordt vaak genoemd als een groot probleem voor de samenleving. Vergrijzing is echter ook een mooie uitkomst van het feit dat mensen langer en gezonder leven. Liever spreekt de SP van verzilvering in plaats van vergrijzing. Ouderen leveren ook een grote bijdrage aan de samenleving,

bv. vrijwilligerswerk en mantelzorg. Vanwege het afnemende geboortecijfer vanaf 1970 zal de vergrijzing gaan dalen. Er is dus sprake van een tijdelijke trend die niet alleen maar negatief is. Het is belangrijk expliciet aandacht te besteden aan het goed toegankelijk maken en houden van het openbaar vervoer, met name in kleine kernen en dorpen en in minder rendabele plaatsen. De vraag is of de provincie daarover afspraken met de vervoerder kan maken. De SP is voorstander van gratis openbaar vervoer voor 65 plussers.

In de nota wordt het bevorderen van levensloopbestendige ontwikkelingen op de woningmarkt genoemd. Daar hebben vooral gemeenten mee te maken. Het is dan ook belangrijk dat gemeenten bij het vergrijzingbeleid worden betrokken en dat gemeenten ondersteund worden bij het bouwen van levensloopbestendige wijken. Met levensloopbestendige wijken bedoelt de SP dat de mensen hun hele leven kunnen blijven wonen in die wijken. Niet alleen de woningen, maar de openbare ruimte, de bushaltes, stoepen, wandelpaden enz. moeten breed toegankelijk zijn.

De SP is van mening dat het voorzieningenniveau in alle wijken, kleine kernen en dorpen in stand moet blijven. Bij de uitwerking van dit stuk moeten concrete mogelijkheden naar voren komen hoe de provincie daaraan kan bijdragen.

In het stuk wordt aangegeven dat mensen moeilijk te verleiden zijn om vanuit hun hypotheekvrije woning te verhuizen. De SP vraagt zich af of dat werkelijk zo is. Het is mogelijk dat, wanneer er een goed alternatief wordt geboden, senioren wel bereid zijn te verhuizen. Er moet blijvend geïnvesteerd worden in projecten zoals Uw huis, Uw toekomst. Niet alleen moet er oog zijn voor het opplussen van koopwoningen maar ook voor het opplussen van huurwoningen.

De SP mist in deze visie wel de betrokkenheid van de doelgroep zelf. Vele experts zijn geraadpleegd maar ook ouderenplatforms, bonden en cliëntenbelang moeten betrokken worden bij de uitwerking van dit stuk.

Bij de provinciale speerpunten worden innovatieve projecten genoemd. Wat wordt daarmee bedoeld? De SP is van mening dat een project niet perse innovatief hoeft te zijn. Wel dient het een goed voorbeeld te zijn. Goede voorbeelden dienen ondersteund te worden maar hoeven niet perse innovatief te zijn.

De heer Peters laat weten dat de fractie van D66 heeft kennisgenomen van dit mooie stuk. D66 wil het daar nu bij laten. Hij sluit zich in deze aan bij de mening en de vragen van de VVD over de rol van de provincie. Het is nu te vroeg om voorstellen nader uit te werken. Eerst moet de vorming van een nieuw college van G.S. worden afgewacht.

Mevrouw Boelhauer laat weten dat ook GroenLinks kennis heeft genomen van deze inzichtelijke rapportage. Het is goed om de vergrijzing proactief en integraal te benaderen maar dat wil niet zeggen dat er twee aparte stukken voor moeten worden geproduceerd. Het is verstandig de demografische ontwikkelingen bij lopende projecten op het gebied van mobiliteit, ruimtelijke ordening mee te nemen. Net als een financiële paragraaf zou er ook een demografische paragraaf moeten komen. Dat geldt ook voor de speerpunten die genoemd worden.

GroenLinks benadrukt dat niet alleen de vergrijzing prioriteit moet krijgen. In de provincie Utrecht blijven jongeren een belangrijke doelgroep.

Het is goed eens in de twee jaar te monitoren of de voorziene demografische ontwikkelingen al dan niet wijzigen. Voorts vraagt zij hoe tijdens de tot standkoming van deze nota met de gemeenten is gecommuniceerd.

De heer Kilic vindt de beleidsverkenning vergrijzing een goed stuk, maar de kerntakendiscussie moet nog wel gevoerd worden. Er zijn veel terreinen waar de provincie over gaat zoals economie, ruimtelijke ordening, wonen en vervoer. Deze moeten in de programma's voor ouderen worden meegenomen. Binnen de taakvelden van de provincie zullen er onderdelen zijn waar het de ouderen raakt. Hij pleit voor een verdere uitwerking van dit stuk.



-  
De heer Gadellaa heeft alle waardering voor voorliggende nota. Wel heeft hij nog enkele opmerkingen:

- Grote zorgen heeft 50PLUS over het openbaar vervoer. Zijn standpunt is: als je ergens moet zijn, moet je er wel kunnen komen. Bezuinigingen tekenen zich inmiddels ook af bij de concessiehouders. Er wordt gesproken over rendabele lijnen maar daardoor slaat de schrik hem om het hart. Hoe wordt er omgegaan met senioren die gebruik van het openbaar vervoer willen maken?
- 50PLUS mist voorts de mogelijkheid te onderzoeken of het openbaar vervoer voor senioren gratis gemaakt kan worden, om te beginnen na 9.00 uur. Vanaf dat tijdstip vervoeren de meeste bussen vooral lege stoelen. Spreker wijst in deze op het bevorderen van mobiliteit en de sociale cohesie.
- Het is merkwaardig dat er melding wordt gemaakt van langer moeten werken in de toekomst, zonder dat dit wordt gekoppeld aan een werkgelegenheidsparagraafje; immers, waar moeten de ouderen werken?
- Er is veel te winnen met een leeftijdbestendig personeelbeleid. Nagedacht moet worden over de vraag hoe senioren kunnen worden ingezet, gelet op ervaring en kennis. Gedacht kan worden aan flexibele werkvormen, deeltijden en coachingsfuncties. Hij vraagt de provincie daar op te letten.
- Zijn fractie zal de verdere ontwikkelingen rond het vergrijzingsbeleid met argusogen volgen.

De heer Van Hal Scheffer pleit voor inhoudelijke behandeling van de beleidsverkenning vergrijzing en niet te wachten totdat er een nieuw college van G.S. is. Voorliggende notitie noemt hij gedegen maar ook voorspelbaar in relatie tot vergelijkbare stukken over dit onderwerp in vergelijkbare geografische gebieden. Dat is ook niet verwonderlijk, gelet op de deelnemers van de expertmeeting. Het gaat hier om de bekende mensen uit de bekende clubs die steeds weer de bekende verhalen vertellen.

Zijn fractie ziet een nadere uitwerking graag tegemoet, maar dan wel met een verbreding van kennis en expertise en het liefst met een sprankelende uitkomst.

Mevrouw Haak zegt toe dat de interessante opmerkingen van de fracties waar mogelijk zullen worden meegenomen. Het belangrijkste punt h.i. is de rol van de provincie in het vergrijzingsvraagstuk. Het was niet de bedoeling over de vergrijzing een zorgelijke nota te schrijven. Wel moet worden onderkend dat de bevolkingsamenstelling anders wordt als gevolg van vergrijzing, in Limburg meer en in Utrecht minder. Dat komt ook door de steden Utrecht en Amersfoort die vergroenen.

Zichtbaar is dat de vergrijzing op de Heuvelrug zich in een behoorlijk snel tempo voltrekt. Het provinciaal beleid op het gebied van openbaar vervoer, ruimtelijke ordening, recreatie en cultuur heeft een relatie met de veranderende demografische samenstelling van de bevolking. Er moet rekening worden gehouden met de vergrijzing. Dat is de achtergrond van de verkenning die nu voor ligt. De provincie stelt zich bescheiden op omdat gemeenten verantwoordelijk zijn voor de zorg voor hun inwoners. Mevrouw Ladders liet in het kader van de kerntakendiscussie weten dat provincies een agenderende rol moeten hebben. De provincie Utrecht heeft dat ook gedaan. Terzake verwijst mevrouw Haak o.a. naar het programma Wel Thuis! De provincie gaat niet op de stoel van gemeenten zitten. Wel is het erg zinvol dat er door de provincie deskundigheid wordt geleverd, bv. om een monitor op te zetten teneinde knelpunten te analyseren zoals is gebeurd voor woonsituaties voor mensen met dementie. De provincie heeft een agenderende rol voor de regio, ook omdat het vaak gaat om afstemming van beleid tussen gemeenten. Mevrouw Haak gaat ervan uit dat de discussie over de omvang van de rol van de provincie zal worden hervat na de vorming van het nieuwe college van G.S. In de afgelopen periode is haar wel duidelijk geworden dat gemeenten

behoefte hebben aan een agenderende rol en een deskundige inbreng van de provincie. Overigens is die werkwijze ook efficiënt.

De heer Peters laat weten dat D66 niet vooruitloopt op de samenstelling van het nieuwe college. D66 vindt het wel belangrijk dat er duidelijkheid komt over hetgeen al dan niet als kerntaak van de provincie wordt gedefinieerd. Hij wijst erop dat ook de provincie moet bezuinigen en minder taken gaat uitvoeren. Inhoudelijk is voorliggende verkenning een helder en duidelijk stuk maar D66 vindt het meer een kwestie die op nationaal niveau moet worden aangepakt. Om die reden wil D66 de nieuwe duidelijkheid van het nieuwe college van G.S. over kerntaken afwachten, los van de samenstelling van het college.

Naar aanleiding van een vraag van de heer Marchal licht de voorzitter toe dat het hier gaat om een statenbrief die ter oriënterende bespreking is voorgelegd. De uitkomsten van de bespreking worden door G.S. in de verdere behandeling meegenomen.

De heer Marchal hoopt dat G.S. wel verder gaan met de uitwerking van het vergrijzingbeleid, ondanks het advies van VVD en D66 om nu een pas op de plaats te maken. Hij verzoekt dienaangaande om een reactie van de gedeputeerde.

De heer Buiting vond de suggestie om een demografische paragraaf toe te voegen wel interessant. Zijn voorstel is om aansluiting te zoeken bij bestaande evaluaties en monitorinstrumenten zoals de Staat van Utrecht, zodat daardoor parallellen blijven bestaan. Hij vraagt of er zicht is op Europese fondsen waarvan ook de provincie Utrecht gebruik kan maken.

De heer Schaddelee laat weten dat de ChristenUnie voorliggende drie vragen positief kan beantwoorden. Ook hij vindt het een interessante gedachte om een demografische paragraaf mee te nemen.

Mevrouw Haak laat weten dat met de verdere uitwerking van het vergrijzingbeleid zal worden gewacht totdat er een nieuw college van G.S. is gevormd. Gevraagd is naar Europese fondsen waarvan de provincie Utrecht gebruik kan maken. Het comité van de regio's heeft dienaangaande een plan ontwikkeld. Zij zegt toe dat die informatie aan het verslag van deze vergadering zal worden toegevoegd.

## **7. Introductie Jeugdzorg**

Mevrouw Nienke Grimmus, programmamanager Jeugdzorg houdt aan de hand van sheets een presentatie over de jeugdzorg. De sheets zullen als bijlagen aan het verslag worden toegevoegd.

De heer Schoen memoreert dat P.S. van Utrecht zich intensief hebben gemoeid met de jeugdzorg in de provincie Utrecht. Toen het rijk de verantwoordelijkheid voor de jeugdzorg overdroeg aan P.S. van Utrecht, hebben P.S. een aantal bijzondere afspraken gemaakt. P.S. hebben een controlerende, kaderstellende en volksvertegenwoordigende taak die vrij kan worden ingevuld. Het is bijzonder dat de Wet op de jeugdzorg ingaat op de positie van het volksvertegenwoordigende orgaan. Iedere vier jaar wordt er door het rijk een beleidskader voor de jeugdzorg voorgeschreven. De wet schrijft voor dat P.S. ieder jaar nagaan of het vierjarig kader bijstelling behoeft. Dat debat vindt altijd in juni plaats aan de hand van de kaderbrief van het college van G.S. Tegelijkertijd ontvangen P.S. in juni een jaarrapportage over het voorafgaande jaar. De provincie moet de kaderbrief en de jaarrapportage bij het rijk indienen.

De commissie WMC is altijd actief geweest waar het gaat om de jeugdzorg. De complexiteit van de jeugdzorg vroeg altijd veel aandacht. De provincie blijft ook nog de komende drie jaar verantwoordelijk voor de provinciale jeugdzorg.

Jaarlijks vindt er een ontmoeting plaats met cliënten en hun ouders. De provincie heeft immers ook de taak om cliëntenraden en ouderraden in de jeugdzorg te ondersteunen en het stelsel van vertrouwenspersonen in stand te houden. Om die reden wordt er jaarlijks met een afvaardiging van P.S. gesproken met cliënten in de jeugdzorg en hun ouders, meestal rond de week van de jeugdzorg.

De heer Van Hall Scheffer had de presentatie al eerder doorgenomen. Hij vindt het opvallend dat nergens het woord kind/cliënt/ouder/broer/cliëntensysteem wordt gebruikt. Nergens wordt op consequenties ingegaan van de voorgenomen voorstellen voor het kind. Hij noemt dat een onvoorstelbaar groot gemis.

De voorzitter licht toe dat ten behoeve van deze commissie in de nieuwe samenstelling, de structuur van de jeugdzorg is geschetst om de complexiteit van het stelsel aan te duiden. De commissie heeft inmiddels de nodige stukken over de jeugdzorg ontvangen en daaruit blijkt hoe dat op kinderen gericht is.

Mevrouw Boelhouwer heeft zich eveneens in de stukken over de jeugdzorg verdiept, die de commissie tot nog toe heeft ontvangen. Zij constateert daaruit dat het gaat om het uitgangspunt: één kind, één plan. Zij dankt mevrouw Grimbius voor de duidelijke presentatie.

Mevrouw Haak onderkent dat de provincie met BJU en de zorgaanbieders veel bezig is met de organisatie en de structuur van de jeugdzorg. Het is een valkuil om daar te veel op te focussen. In het programma UJC geldt het uitgangspunt dat het kind centraal staat; dat helpt zeer om het denken over de jeugdzorg naar kinderen toe te brengen. De provincie moet zich steeds weer bij de les houden teneinde te voorkomen dat alleen gefocust wordt op een structuurdiscussie. Om die reden is gekozen voor een aantal pilots rond een gezin en rond een kind. De waarschuwing van de PVV is in die zin wel terecht. De neiging bestaat tot discussie over organisatie en structuur maar de focus is heel duidelijk op kinderen gericht. Het is dan ook erg belangrijk dat het in de transitie van de jeugdzorg om kwaliteit gaat, niet zozeer om de kwaliteit van de organisaties, maar om de kwaliteit van de jeugdzorg.

Vervolgens wordt er een kort filmpje over de jeugdzorg getoond. Het gaat hier om een film, gemaakt door kinderen, en getoond tijdens een filmfestival van kinderen.

## **8. Statenbrief opvolging conclusies bijeenkomst “Cliënten ontmoeten statenleden”**

De voorzitter licht toe dat statenleden, met name de woordvoerders jeugdzorg, één keer per jaar spreken met jongeren uit de jeugdzorg. De gesprekken zijn vertrouwelijk en worden georganiseerd door JIJ Utrecht, dat zich inzet voor behartiging van de belangen van de cliënten in de jeugdzorg. De ontmoetingen zijn altijd zeer geslaagd en leiden tot een aantal conclusies. P.S. trachten dat dan in gezamenlijkheid voor de jongeren op te lossen. De gang van zaken is dat er door JIJ Utrecht een brief wordt geschreven met conclusies en aanbevelingen. De brief wordt eerst besproken door de commissie WMC en vervolgens wordt het college van G.S. gevraagd uitvoering te geven aan de conclusies. In de daarop volgende bespreking met cliënten uit de jeugdzorg wordt dan door P.S. melding gemaakt van de voortgang van de punten.

Nu ligt een notitie voor over de wijze waarop G.S. uitvoering willen geven aan de diverse conclusies die reeds getrokken zijn.

Mevrouw Van Viegen constateert dat in de statenbrief onder ‘meetbaar beoogd beleidseffect’ wordt gesproken over de “verbetering van de positie van cliënten en hun ouders”. Zij vraagt wat in dit kader met “positie” wordt bedoeld: gaat het om de rechtspositie of om de tevredenheid van ouders en kinderen?

Mevrouw Boelhauer laat weten dat de procedure haar inmiddels duidelijk is geworden. In de statenbrief wordt aangegeven dat P.S. worden geïnformeerd over de resultaten van de aanpak. Zij vraagt of deze commissie ook inzage kan krijgen in de aanpak.

De voorzitter laat weten dat dit altijd gebeurt. Het is goed dat vast te leggen.

Mevrouw Haak zal via het verslag van deze commissievergadering terugkomen op de vraag wat in de statenbrief wordt bedoeld met de positie van cliënten en hun ouders.

### **9. Activiteitenplan 2011 Stichting Vrede van Utrecht**

De heer Kocken vindt voorliggend plan boeiend, creatief en ambitieus. Bij lezing viel hem op dat het stuk waarschijnlijk participatief tot stand is gekomen; er zijn verschillende stukjes aangeleverd maar de organiserende stichting is wat terughoudend geweest met de eindredactie. Bij de activiteiten 2011 is het regelmatig copy-paste ten opzichte van de doelstellingen 2013. Na lezing weet hij nog steeds niet wat er precies georganiseerd gaat worden in 2011 voor het geld dat daarvoor nodig is. Hij vraagt om een compactere weergave van de activiteiten in 2011 en welke bijdrage deze leveren aan de doelstellingen van het programma Vrede van Utrecht.

De heer Marchal laat weten dat de fractie van de SGP het niet geheel eens is met het programma Vrede van Utrecht. Hij begrijpt dat daarover reeds een besluit is genomen. Zijn vraag is of P.S. nog kunnen terugkomen op de invulling van de activiteiten. De SGP onderschrijft de historische lijn in het programma maar heeft veel moeite met de culturele festiviteiten. Die moeite wordt alleen maar groter nu blijkt hoeveel geld daarmee gemoeid is. Voor de jaren 2012 en 2013 is er nog geen financiële dekking voorhanden. Hij hoopt dat deze kwestie zal terugkomen in de kerntakendiscussie teneinde ‘een onsje’ minder middelen voor cultuur uit te geven. Voor de SGP heeft culturele hoofdstad 2018 geen prioriteit.

Mevrouw Raven deelt mede dat de Vrede van Utrecht 10 jaar geleden werd geïnitieerd door de toenmalige VVD gedeputeerde Doede Kok. De provincie en de stad Utrecht hebben vier jaar geleden een convenant afgesloten om dat nadrukkelijker gestalte te geven. G.S. zijn gemandateerd om het activiteitenplan vast te stellen.

Naar aanleiding van de vraag van de heer Kocken licht mevrouw Raven toe dat het activiteitenplan wat ruimer is opgezet; er wordt ook een visie weergegeven op hetgeen er in 2013 moet worden bereikt en wat er in de aanloop naar 2013 aan activiteiten wordt ondernomen. Zij zegt toe de stichting Vrede van Utrecht te zullen vragen om een duidelijk overzicht wat betreft activiteiten in 2011, vergezeld van een kostenoverzicht, dit alles ten behoeve van de commissie WMC.

De heer Marchal vraagt nogmaals of P.S. nog invloed kunnen hebben op het activiteitenplan Vrede van Utrecht. Ook vraagt hij naar de procedure van behandeling, gelet op het feit dat er nog geen financiële dekking is voor de jaren 2012 en 2013.

Mevrouw Raven antwoordt dat bij de behandeling van de Voorjaarsnota een verzoek tot financiële dekking van het activiteitenplan Vrede van Utrecht aan P.S. zal worden voorgelegd. Op dat moment kunnen de fracties daarover de discussie aangaan en hun invloed uitoefenen waar het gaat om de financiën. Inhoudelijk zijn er inmiddels wel de nodige afspraken gemaakt over het activiteitenplan.

### **10. Schenking provinciale tekeningencollectie aan Centraal Museum**

Ter kennisname.

**11. Sluiting**

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering.